

Uchwała Nr SO-10/0954/63/2021
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 12 kwietnia 2021 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Pępowo za 2020 rok
wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2021 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2021 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Zdzisław Drost
                              Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Pępowo sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Wójta Gminy Pępowo z wykonania budżetu za rok 2020, przedłożone tut. Izbie w dniu 25 marca 2021 roku wraz z informacją o stanie mienia Gminy Pępowo i objaśnieniami. Do sprawozdania załączono Zarządzenie Wójta w sprawie przyjęcia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Pępowo za rok 2020.

Wraz ze sprawozdaniem rocznym przedłożono: „Sprawozdanie z działalności finansowej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pępowie w roku 2020” oraz „Sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Skoraszewicach w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020 r.”.

W art. 211 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustawodawca zawarł definicję budżetu, z której wynika, że budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Z kolei, z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym,

sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2020 rok (ze zmianami), uchwaloną w pełnej szczególności klasyfikacji budżetowej, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej (ze zmianami) oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, przedkładanymi Izbie.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

- 1) W części opisowej Wójt przedstawił wykonanie budżetu Gminy w 2020 roku. Omówił realizację dochodów według poszczególnych źródeł, następnie podał wielkość zaległości z tytułu podatków i opłat lokalnych. Zostały także wykazane ulgi udzielone na podstawie ustawy o podatku rolnym. W dalszej kolejności Wójt omówił wydatki majątkowe poniesione na poszczególne zadania. Wykonanie pozostałych wydatków zostało przedstawione według działów klasyfikacji budżetowej. Przy opisie działu 801 – „Oświata i wychowanie” wskazano na sprawozdania z działalności finansowej szkół podstawowych, dołączonych do sprawozdania rocznego. W dalszej części zostały opisane stan należności i stan zobowiązań Gminy na koniec 2020 roku.
- 2) W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono m.in.:
  - wykonanie dochodów budżetu,
  - wykonanie wydatków budżetu,
  - wydatki funduszu sołeckiego,
  - wykonanie przychodów i rozchodów,
  - realizację dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy Pępowo,
  - inwestycje planowane na 2020 rok – wykonanie według stanu na 31.12.2020 r.,
  - zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych za 2020 rok – w załączonej tabeli przedstawiono plan na dzień 01.01.2020 r. i 31.12.2020 r. oraz wykonanie na dzień 31.12.2020 r.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2020 rok oraz z danymi zawartymi w sprawozdaniach przedkładanych Izbie wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji opisanych w punkcie VIII niniejszej opinii.

III. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet za rok 2020 został wykonany z nadwyżką w kwocie 926.803,95 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 3.133.663,13 zł). Wykonanie dochodów i wydatków przedstawia się następująco:

- a) dochody wykonano w wysokości 36.724.269,06 zł, tj. 101,82 % planu, w tym:
- dochody bieżące wykonano w kwocie 30.505.436,27 zł, tj. 100,05 % planu,
  - dochody majątkowe wykonano w kwocie 6.218.832,79 zł, tj. 111,52 % planu,
- b) wydatki wykonano w wysokości 35.797.465,11 zł, tj. 91,32 % planu, w tym:
- wydatki bieżące wykonano w kwocie 26.411.647,25 zł, tj. 90,79 % planu,
  - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 9.385.817,86 zł, tj. 92,82 % planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Na wykonane przychody składały się zaciągnięte kredyty i pożyczki w kwocie 2.730.214,17 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, które zrealizowano w kwocie 2.058.507,68 zł. Skład Orzekający wydał pozytywne opinie o możliwości spłaty kredytu i pożyczki w 2019 roku (zobowiązania były zaciągane w transzach na lata 2019 i 2020).

Rozchody budżetu zrealizowano w kwocie 302.758,00 zł z przeznaczeniem na spłaty kredytów i pożyczek. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020”.

Ze Sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że Gmina posiada zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na łączną kwotę 4.871.514,26 zł, co stanowi 13,27 % wykonanych dochodów. Powyższe potwierdza sprawozdanie Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2020 roku”.

IV. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 91.536,02 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 82.192,56 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”).

Rozdział	Dochody [zł]		Rozdział	Wydatki [zł]	
	Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	103.000,00	82.192,56	85153	65.082,59	37.162,64
			85154	71.000,00	54.373,38
Razem:			Razem:	136.082,59	91.536,02

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych lub art. 18¹ jednorazowe zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz dochody z opłat określonych

w art. 11¹ pobieranie przez gminę opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację:

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 przeciwdziałanie narkomanii jako zadanie własne gminy ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,*
- 2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 przeciwdziałanie narkomanii jako zadanie własne gminy ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*
– i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

- V. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pępowo realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.
- VI. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej na fundusz przekazano 100,00 % zaplanowanych środków.
- VII. W 2020 roku Jednostka pozyskała środki finansowe z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 2.739.167,00 zł, co zostało omówione przez Wójta w Sprawozdaniu. Ze sprawozdania Rb-27S – „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020” wynika, że w dziale 758, rozdziale 75816, § 6290 zaplanowano środki na kwotę 1.039.167,00 zł a wykonano w kwocie 2.739.167,00 zł. W Sprawozdaniu nie mówiono kwestii wydatkowania przyznanych środków, pomimo planowania wydatków ze środków RFIL na kwotę 1.039.167,00 zł.
- VIII. Analiza sprawozdania wykazała następujące uchybienia:
  - 1) str. 2 – podano: „Dotacje otrzymane z tytułu pomocy finansowej dla gminy ze Starostwa Powiatowego w Gostyniu wyniosły 11.000,00 zł”. Analiza uchwał o udzieleniu pomocy finansowej przez Powiat Gostyński, jak również sprawozdań budżetowych Gminy Pępowo oraz Sprawozdania rocznego wykazała, że Jednostka z Powiatu Gostyńskiego w 2020 roku nie otrzymała żadnej pomocy finansowej. Kwota 11.000,00 zł została przekazana przez Powiat Gostyński w ramach porozumienia zawartego między jednostkami samorządu terytorialnego i zrealizowane w dziale 600 – „Transport i łączność”, rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”, § 2320 – „Dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na

podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”, z przeznaczeniem na utrzymanie dróg powiatowych,

- 2) str. 6 – podano: „W ramach działu (010 – „Rolnictwo i łowiectwo”) udzielono dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalnie ścieków w kwocie 4.000,00 zł”. Analiza sprawozdania Rb-28S oraz dołączonego do Sprawozdania załącznika „Realizacja dotacji celowych udzielonych z budżetu Gminy Pępowo w 2020 roku” wykazała, że w 2020 roku Jednostka nie udzieliła dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 3) w załączniku pn. „Realizacja dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy Pępowo w 2020 roku”, w podsumowaniu kolumny „Wykonanie dotacji na 31.12.2020 r. (zł) dla jednostek sektora finansów publicznych” podano kwotę 1.218.648,22 zł zamiast 1.250.648,22 zł – wszystkie składowe zostały podane w prawidłowych wysokościach.

IX. W wyniku analizy sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S):

- 1) nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 2) suma wykonanych wydatków i zobowiązań przekroczyła plan wydatków ustalony w budżecie w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
900	90015	4260	173.000,00	168.460,90	19.058,80	187.519,70	14.519,70
900	90015	4300	195.000,00	179.156,34	17.783,81	196.940,15	1.940,15

Na mocy uchwały Nr XIII/95/2019 Rad Gminy Pępowo z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pępowo na lata 2020-2030, zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 pkt 1) Wójt Gminy został upoważniony do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy. Ponadto, w uchwale Nr XIII/96/2019 Rady Gminy Pępowo z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2020 w § 8 pkt 3) Rada upoważniła Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza 2020 rok.

X. Skład Orzekający stwierdza, że w roku 2020 Jednostka wypłaciła odsetki na łączną kwotę 9,00 zł (dz. 758 rozdz. 75814 § 4580 oraz dz. 852 rozdz. 85219 § 4560).

W sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2020 rok Wójt zawarł informację, iż Gmina wypłaciła odsetki w kwocie 9,00 zł i nie wypłaciła odszkodowań (str. 10).

- XI. W sprawozdaniu omówiono stopień zaawansowania realizacji zadań wykonywanych w cyklu wieloletnim, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- XII. Załączona informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, przy czym w tabeli prezentującej uzyskane dochody z tytułu praw własności i innych praw majątkowych stwierdzono następujące błędy
- w zaniżonej kwocie wykazano dochody zrealizowane w § 0750 – „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze”, bowiem wykazano kwotę 256.089,41 zł zamiast 279.920,50 zł (pominięto dochody w dz. 010 rozdz. 01010 w kwocie 5.100,00 zł, ponadto wskazano, że osiągnięto dochody także w dziale 900, podczas gdy jednostka we wskazanym dziale nie zrealizowała dochodów w § 0750),
  - w zaniżonej kwocie wykazano dochody zrealizowane w § 0550 – „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości”, bowiem wykazano kwotę 7.512,20 zł zamiast 7.752.28,00 zł (wskazano, że opisana kwota dochodów obejmuje również dochody realizowane w § 0470 – „Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności”, podczas gdy w tym paragrafie Jednostka nie zrealizowała żadnych dochodów),
  - wykazano dochody zrealizowane w § 0760 – „Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności” w dziale 700 w kwocie 240,08 zł, podczas gdy we wskazanej podziałce Jednostka nie planowała i nie zrealizowała żadnych dochodów z mienia.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia